

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk. Z zaboru austriackiego i z terenów b. okupacji austriackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.” 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69.

- TREŚĆ: I. 390. Dekret z dn. 8.II 1919 roku w przedmiocie przeniesienia siedziby centralnej kasy spółek rolniczych ze Lwowa do Warszawy. 391. Statut z dnia 8 lutego 1919 roku Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie. 392. Dekret z dnia 8 lutego 1919 roku o ustawie tymczasowej Kasy Przejrzystości Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim. 393. Amnestja z dnia 8 lutego. 394. Dekret z dnia 8 lutego 1919 roku o aplikacji sądowej. III. 395. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 1919 roku w przedmiocie wydawania paszportów zagranicznych. IV. 396. Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 23 kwietnia 1919 roku w sprawie doręczania pism sądowych przez gminy. VII. 397. 398. 399. 400. 401. Obwieszczenia.

I.

390.

DEKRET

w przedmiocie przeniesienia siedziby centralnej kasy spółek rolniczych ze Lwowa do Warszawy.

Na wniosek Wydziału Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i stosownie do uchwały Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Art. 1.

Ustanowiona na podstawie uchwały Sejmu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 26 września 1907 r. „Krajowa Kasa Centralna dla Spółek Rolniczych we Lwowie” zostaje przeniesiona do Warszawy i przekształcona na „Centralną Kasę Spółek Rolniczych w Warszawie”, obejmującą działaniem swoim całe terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2.

Tymczasowo aż do wydania w drodze właściwej nowego statutu „Centralna Kasa Spółek Rolniczych w Warszawie” działać będzie na podstawie uchwalonego przez Wydział Krajowy załączanego statutu prowizorycznego, który jednocześnie zatwierdzam.

Art. 3.

Wykonanie niniejszego dekretu i wydawanie potrzebnych przepisów wykonawczych powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 4.

Dekret niniejszy zyskuje moc obowiązującą natychmiast.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) w z. *Z. Chmielewski*

„Dz. Pr.” z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 212.

STATUT

Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie.

Firma, siedziba, cel i zakres działania.

§ 1.

Na podstawie uchwały Sejmu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. 26 września 1907 r. ustanowiony został krajowy zakład kredytowy, jako samoistna osoba prawna pod firmą: „Krajowa Centralna Kasa dla Spółek Rolniczych we Lwowie“, po rusku: „Krajowa Centralna Kasa dla Spółek rolniczych u Lwowi“, po niemiecku: „Landes Zentralkasse für landwirtschaftliche Genossenschaften in Lemberg“.

Firma ta zostaje zmienioną i ma opiewać nadal:

„Centralna Kasa Spółek Rolniczych w Warszawie“.

§ 2.

Siedzibą tej Centralnej Kasy jest Warszawa. We Lwowie, w Krakowie i w innych głównych ośrodkach gospodarczego i współdzielczego ruchu w Państwie Polskiem istnieć mają filjalne zakłady (oddziały), których terytorjalne okręgi działania mają być ściśle określone (§ 20).

e 3.

Zadaniem Centralnej Kasy Spółek Rolniczych jest:

- a) popieranie działalności i rozwoju rolniczych stowarzyszeń współdzielczych przez udzielanie im dogodnego kredytu, pośredniczenie między nimi w zużytkowaniu nadwyżek funduszy obrotowych i załatwianie dla nich interesów pieniężnych i bankowych;
- b) współdziałanie w odbudowie drobnych gospodarstw rolnych i warsztatów drobno-przemysłowych zniszczonych, uszkodzonych lub zaniedbanych wskutek wojny;
- c) zapobieganie spekulacyjnemu obrotowi ziemią oraz ułatwienie tworzenia żywotnych gospodarstw rolniczych i postępowych warsztatów drobno-przemysłowych.

§ 4.

W tym celu jest Centralna Kasa uprawniona podejmować następujące czynności:

1. z ograniczeniem do stowarzyszeń, spółek i instytucji, należących do Związku Centralnej Kasy lub do członków tychże stowarzyszeń, spółek i instytucji:
  - a) przyjmowanie i wpłacanie pieniędzy na rachunek bieżący i na książeczki wkładowe;
  - b) udzielanie wszelkiego rodzaju kredytu;
  - c) eskontowanie i reeskontowanie weksli;
  - d) wypłacanie zaliczek pieniężnych na zastaw kwitów składowych (warrantów), papierów wartościowych lub na inne zastawy ręczne;

2. bez ograniczenia do członków:

- a) zaciąganie wszelkiego rodzaju zobowiązań pieniężnych celem przeprowadzenia zadań w § 3 określonych;
- b) pośredniczenie w kupowaniu i spieniężaniu zagranicznych środków płatniczych, papierów wartościowych i kuponów jako też ich kupowanie i spieniężanie na rachunek własny Centralnej Kasy.

O ile kredyty udzielane są członkom stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, należących do Związku Centralnej Kasy, wymagana jest poręka tych stowarzyszeń lub zabezpieczenie hipoteczne na posiadłości rolniczej w $\frac{2}{3}$ częściach jej wartości pożyczek z przeznaczeniem na cele odbudowy, utrzymanie lub powiększenie gospodarstw rolnych albo warsztatów drobno-przemysłowych.

§ 5.

O ile stowarzyszenie lub instytucja, korzystające z kredytu Centralnej Kasy, nie podlega Patronatowi Galicyjskiego Wydziału Krajowego, ma być pomoc kredytowa uzależnioną od podania się Patronatowi, względnie kontroli jednego ze Związków Rewizyjnych (Patronatów Związkowych), powołanych do opinjowania zgłoszeń kredytowych na podstawie zawartej w tym celu umowy z Radą Nadzorczą Centralnej Kasy.

§ 6.

Wszelkie interesy spekulacyjne i wykraczające poza właściwe zadanie (§ 3) Centralnej Kasy są niedopuszczalne.

Związek Centralnej Kasy i Jego członkowie.

§ 7.

Rolnicze Spółki, stowarzyszenia i instytucje o charakterze współdzielczym, mające siedzibę swą w obrębie Państwa Polskiego, tworzą—przy współdziałaniu Galicyjskiego Wydziału Krajowego i Rządu Polskiego—dobrowolny „Związek Centralnej Kasy Spółek Rolniczych“ dla spełnienia zadań, określonych wyżej w § 3.

§ 8.

Członkami Związku Centralnej Kasy mogą być w szczególności:

- a) stowarzyszenia zarobkowo-gospodarcze, oparte bądź to na ustawach polskich, regulujących stosunki tego rodzaju stowarzyszeń, bądź też na austriackiej ustawie z 9 kwietnia 1873 r. Dz. u. p. № 70, albo na analogicznych ustawach niemieckich lub rosyjskich, obowiązujących przejściowo dla tych stowarzyszeń na obszarze Państwa Polskiego;
- b) spółki z ograniczoną poręką, oparte na austriackiej ustawie z 6 marca 1906 r., Dz. u. p. № 58, lub na analogicznych

ustawach innych, obowiązujących przejściowo w dzielnicach Państwa Polskiego, albo na ustawach polskich, regulujących stosunki tych spółek, jako też inne instytucje rolnicze i kredytowe w obrębie Państwa Polskiego, o ile statuty i działalność tych spółek i instytucji nadają im cechy instytucji dobra publicznego i zmierzają do celów właściwych stowarzyszeniom współdzielczym.

§ 9.

Członków, wymienionych w § 8 pod a), przyjmują do Związku Centralnej Kasy (§ 21) Zarządy Oddziałów (filji); stanowcze przyjęcie i wciągnięcie do rejestru stowarzyszeń związkowych Centralnej Kasy następuje po zatwierdzeniu przyjęcia przez dyrekcję Centralnej Kasy.

Członków, wymienionych w § 8 pod b), przyjmuje prowizorycznie dyrekcja zakładu, a stanowcze przyjęcie wymaga zatwierdzenia Rady Nadzorczej.

§ 10.

Przyjęty prowizorycznie członek Związku Centralnej Kasy winien podpisać deklarację przystąpienia i wpłacić przynajmniej 1-szą ratę na udział w wysokości, oznaczonej przez Zarząd oddziałowy, albo przez Dyrekcję Zakładu podług postanowień § 16 niniejszego statutu.

§ 11.

Dobrowolne wystąpienie członka ze Związku Centralnej Kasy może nastąpić tylko z końcem roku administracyjnego (art. 25) za poprzednim co najmniej półrocznym wypowiedzeniem.

§ 12.

Wykluczenie członka ze Związku Centralnej Kasy może orzec Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji z powodu:

- a) zaskarżenia członka o niedopełnianie zobowiązań jego względem Centralnej Kasy.
- b) stwierdzonego przez patronacki organ rewizyjny działania przeciwnego interesom Centralnej Kasy i sprzecznego z wydaniami przez jej organa prawomocnymi przepisami,
- c) wniosku patronackiego organu rewizyjnego wskutek niezastosowania się do jego zarządzeń, wydanych na podstawie wyników lustracyjnych,
- d) z powodu dokonanej zmiany statutu, odbierającej stowarzyszeniu związkowemu charakter współdzielczy, a innym członkom (spółkom, instytucjom) cechy instytucji dobra publicznego, zmierzającej do celów właściwych stowarzyszeniom współdzielczym (§ 8).

Kapitał zakładowy i poręka.

§ 13

Kapitał zakładowy Centralnej Kasy stanowią:

- a) zakładowa wkładka krajowa Wydziału Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem w wysokości 5 (pięciu) milionów koron,

b) zakładowa wkładka państwowa w wysokości i w walucie ustanowionej przez Rząd Polski.

c) udziały członków Związku Centralnej Kasy.

§ 14.

Wkładkę krajową galicyjską stanowi dotychczasowy kapitał zakładowy Krajowej Centralnej Kasy, ustanowiony pierwotnie w sumie 2 milionów koron, a następnie uchwałą sejmu galicyjskiego z dnia 27 lutego 1914 r., podwyższony do sumy 5 (pięciu) milionów koron, i w tej wysokości przez Galicyjski Wydział Krajowy wpłacony z zaciągniętych w tym celu pożyczek.

§ 15.

Zakładowa wkładka Państwowa, pierwotnie przez Rząd Polski ustanowiona i wpłacona, nie może być zmniejszoną, ale może być każdego czasu podwyższoną.

§ 16.

Udział kapitałowy każdego członka Związku Centralnej Kasy z grupy wymienionej w § 8 pod a), ma być ustanowiony w zależności od ilości członków stowarzyszenia związkowego w ten sposób, że nie może wynosić mniej, aniżeli 3 korony austriackie, albo 2 marki polskie od każdego członka stowarzyszenia, podług stanu z końcem roku administracyjnego, może być jednak większy. Najmniejszy udział nie może jednak wynosić mniej aniżeli sto marek polskich, albo 150 koron austr.

Po ustanowieniu jednolitej waluty polskiej, ulegną kwoty powyższe odpowiedniemu przerahowaniu.

Wysokość udziału kapitałowego członków Związku Centralnej Kasy, oznaczonych w § 8 pod b), ustanawia się w drodze porozumienia między Dyrekcją Centralnej Kasy, a przystępującym do Związku członkiem.

Co trzy lata następuje regulacja wysokości udziałów na tych samych podstawach, z tem wszakże ograniczeniem, że udział nie może być obniżony poniżej kwoty ustanowionej w deklaracji przystąpienia. Natomiast wolno członkowi każdego czasu podwyższyć udział ponad postanowione powyżej normy.

Wpłata udziału następuje bądź to odrazu w ustanowionej wysokości, bądź też w czterech ratach kwartalnych, z których pierwsza płatną jest przy przystąpieniu do Związku.

§ 17.

Wkładka krajowa (Galicyjskiego Wydziału Krajowego) i wkładka państwowa nie mogą być wycofane przez cały czas istnienia Centralnej Kasy, nie mogą być obciążone zastawem dla pretensji osób trzecich, a stanowią zabezpieczenie zobowiązań Centralnej Kasy.

Wkładki te mają być oprocentowane z dołu po trzy od sta (3%) w stosunku rocznym — względnie o tyle niżej, aby wskutek tego oprocentowania nie wynikła strata bilansowa.

Dochód stąd pochodzący ma być rozdzielony przez Radę Nadzorczą Centralnej Kasy pomię-

dzy Patronaty i Związki Rewizyjne (patronackie), z którymi Centralna Kasa pozostaje w stałym stosunku, na cele lustracyjne podług ilości stowarzyszeń, które podlegają rewizji danego patronatu, względnie Związku Rewizyjnego, są zarazem członkami Związku Centralnej Kasy. Odnośna uchwała Rady Nadzorczej wymaga zatwierdzenia Ministerstwa Rolnictwa.

§ 18.

Udział członka pozostaje jego własnością, lecz nie może być wycofany przez cały czas należenia do Związku Centralnej Kasy, ani nie może stanowić zastawu dla pretensji osób trzecich.

Udziały członków służą narówni z wkładką krajową i wkładką państwową na zabezpieczenie zobowiązań Centralnej Kasy.

Zwrot udziału następuje w miesiąc po zatwierdzeniu przez ogólne zebranie (§ 22) zamknięcia rachunkowego za rok, który nastąpił bezpośrednio po ustąpieniu członka ze Związku Centralnej Kasy (§ 11).

§ 19.

Kraj Galicja i Lodomerja z Wielkiem Ks. Krakowskiem gwarantuje za zobowiązania Centralnej Kasy przyjęte do chwili wejścia w życie niniejszego statutu nie tylko swoją wkładką zakładową, ale nadto swoim majątkiem i dochodami, aż do wysokości kwoty równej wkładce.

Państwo gwarantuje za zobowiązania Centralnej Kasy nie tylko swoją wkładką zakładową, ale nadto swoim majątkiem i dochodami, aż do wysokości kwoty równej wkładce.

Członek Związku Centralnej Kasy odpowiada również za jej zobowiązania nie tylko swoim udziałem, ale nadto swym majątkiem aż do wysokości kwoty równej udziałowi.

Organa zawiadowcze.

§ 20.

Dla ułatwienia członkom stosunków pieniężnych i kredytu oraz udziału w zawiadywaniu Centralną Kasą tworzy się jej Oddziały, mające siedzibę w ważniejszych ośrodkach życia publicznego i gospodarczego w Państwie Polskiem. Terytorjalne okręgi działania każdego oddziału mają być dokładnie oznaczone. Do Oddziału Warszawskiego należy całe terytorjum Państwa Polskiego, nie objęte okręgami działania innych oddziałów, które mogą nosić także nazwę Filji Centralnej Kasy.

Każdy Oddział (filja) stanowi odrębną osobę prawną, uzdolnioną do załatwiania interesów prawnych i majątkowych w granicach uprawnień określonych tym statutem i zasadniczymi przepisami organizacyjnymi dla Oddziałów (filji) Centralnej Kasy.

Każdy oddział posiada swoje (oddziałowe) organa zawiadowcze, a ponad niemi rozciąga się władza ogólnych organów zawiadowczych Głównego Zakładu.

§ 21.

Oddziałowymi organami zawiadowczymi są:

- a) kierownik względnie dyrektor oddziału (filji) mianowany na wniosek dyrekcji

Centralnej Kasy przez jej Radę Nadzorczą, dla załatwiania bieżącej administracji z pomocą przydanego mu personelu biurowego,

- b) Komitet nadzorczy z 6-iu członków wybranych na trzy lata przez zebranie oddziałowe dla czuwania nad bezpieczeństwem i prawidłową gospodarką oddziału,
- c) Zebranie oddziałowe członków Związku Centralnej Kasy w obrębie terytorjalnego okręgu działania oddziału (filji) dla dokonywania wyborów do oddziałowego Komitetu nadzorczego i delegatów do ogólnego zebrania Związku oraz uchwalania rezolucji w sprawach działalności i rozwoju Zakładu lub jego oddziału (filji).

Każdy członek ma jeden głos, o ile wpłacił pełny udział.

§ 22.

Ogólnymi organami zawiadowczymi Zakładu są:

- 1) Ogólne Zebranie delegatów Związku Centralnej Kasy wybieranych corocznie przez zebranie oddziałowe w odpowiednim stosunku do ilości członków Związku w poszczególnych oddziałach tak, aby ilość wybranych nieprzekraczała 120 delegatów. Każdy delegat ma jeden głos.

- 2) Rada Nadzorcza Centralnej Kasy, składająca się:

- a) z przewodniczących lub zastępców przewodniczących Komitetów nadzorczych wszystkich oddziałów (filji);
- b) z 9-iu członków wybieranych na 3 lata przez Ogólne zebranie, które wybiera także 3-ch zastępców Rady Nadzorczej;
- c) z 1-go delegata (lub zastępcy delegata) galicyjskiego Wydziału Krajowego;
- d) z 3-ch delegatów (lub zastępcy delegatów) Rządu Polskiego, z których 2-ch mianuje Ministerstwo Rolnictwa, a 1-go Ministerstwo Skarbu.

- 3) Dyrekcja złożona z 2-ch do 3-ch członków mianowanych przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzonych przez Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu. Nadto mają być w ten sam sposób zamianowani dwaj zastępcy dyrektorów Centralnej Kasy.

§ 23.

Blizsze szczegóły dotyczące ustroju, zakresu działania i wzajemnego stosunku organów zawiadowczych określi regulamin Centralnej Kasy, uchwalony przez jej Radę Nadzorczą, a zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 24.

Firmę Centralnej Kasy podpisuje się w ten sposób, że pod wyciśniętą stampilją, zawierającą dosłowne brzmienie firmy, kładą swoje własnoręczne podpisy którzykolwiek dwaj członkowie Dyrekcji (względnie jej zastępcy), albo jeden z członków Dyrekcji (względnie zastępcy) z jednym z prokurystów.

Firmę Oddziału (filji) Centralnej Kasy podpisuje się w ten sposób, że pod wyciśniętą stam-

pilną, zawierającą dokładne brzmienie Oddziału (filji), kładą swoje własnoręczne podpisy Kierownik i jego zastępcę, lub którykolwiek z nich z prokurystą lub z jednym z członków Komitetu Nadzorczej.

§ 25.

Rok kalendarzowy jest rokiem administracyjnym Centralnej Kasy.

Corocznie z dniem 31 grudnia zamyka się wszystkie rachunki Centralnej Kasy i zestawia ogólne roczne zamknięcie rachunkowe i bilans. Po sprawdzeniu przez Radę Nadzorczą przedkłada się roczne zamknięcie do zatwierdzenia ogólnemu zebraniu delegatów Związku, a wreszcie Ministerstwu Rolnictwa.

Postępowanie z rocznym zamknięciem rachunków określi bliżej regulamin Centralnej Kasy.

§ 26.

Z czystego zysku, wykazanego rocznym zamknięciem rachunkowym, przeznacza ogólne zebranie delegatów Centralnej Kasy na podstawie wniosków Rady Nadzorczej kwotę potrzebną na oprocentowanie pełno wpłaconych udziałów członków Związku Centralnej Kasy w wysokości nie przekraczającej 5%.

Pozostała reszta czystego zysku służy na dotowanie w odpowiedniej wysokości specjalnych rezerw oraz ogólnego funduszu rezerwowego, dopóki tenże nie osiągnie kwoty równej sumie wkładek zakładowych i udziałów członków. Z chwilą gdy to nastąpi, decyduje Ogólne Zebranie delegatów na podstawie wniosków Rady Nadzorczej o użyciu reszty ogólnego zysku po dostatecznym udotowaniu specjalnych rezerw.

§ 27.

Wszystkie fundusze rezerwowe są majątkiem Centralnej Kasy i służą wyłącznie na pokrycie jej strat bilansowych, członkowie Centralnej Kasy nie mają do nich żadnego prawa i nie mogą żądać ich rozdzielenia ani podczas istnienia Centralnej Kasy ani też po jej rozwiązaniu.

§ 28.

Stratę, wynikającą z zamknięcia rachunkowego pokrywa się przede wszystkim z rezerw specjalnych, następnie z ogólnego funduszu rezerwowego.

Gdyby fundusz rezerwowy nie wystarczył na pokrycie strat, użyte będą na ten cel wkładki zakładowe i udziały członków równorzędnie w odpowiednim stosunku do ich wysokości. Nie pokrytą w ten sposób nadwyżkę straty winni dopłacić w tym samym stosunku właściciele wkładek zakładowych i udziałowych z tytułu poręki statutowej z ograniczeniem przewidzianem w art. 19.

Zmiana statutu, zwinięcie i likwidacja Centralnej Kasy.

§ 29.

Zmianę statutu lub zwinięcie i likwidację Centralnej Kasy uchwała Ogólne Zebranie dele-

gatów na wniosek Rady Nadzorczej, a uchwała taka wymaga zatwierdzenia Ministerstwa Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Do ważności uchwały Ogólnego Zebrania o zmianie statutu potrzebna jest obecność przynajmniej $\frac{1}{3}$ części ogółu, a zgoda przynajmniej $\frac{2}{3}$ obecnych delegatów.

Do ważności uchwały o zwinięciu i likwidacji Centralnej Kasy potrzebna jest obecność przynajmniej połowy ogółu i zgoda przynajmniej $\frac{2}{3}$ części obecnych delegatów.

W razie braku kompletu może być w ciągu dni 30 zwołane ponowne Ogólne Zebranie delegatów z tym samym porządkiem dziennym i ono może uchwalać bez względu na ilość obecnych delegatów.

§ 30.

W razie zwinięcia Centralnej Kasy majątek jej pozostały po zaspokojeniu wierzycieli i zwroceniu wkładek zakładowych i udziałów staje się własnością Państwa.

Postanowienie przejściowe.

§ 31.

Dla wprowadzenia w życie niniejszego statutu ustanawia się Komitet Wykonawczy Centralnej Kasy spółek Rolniczych w Warszawie, złożony z 3-ch członków. W skład tego Komitetu, który się sam konstytuuje przez wybór przewodniczącego i jego zastępcy, wchodzi:

1) Patron Spółek Rolniczych w Galicji zamianowany przez galicyjski Wydział Krajowy, w jego zaś zastępstwie kierownik krakowskiej Ekspozytury krajowego biura Patronatu Spółek Oszczędności i Pożyczek.

2) Prezes względnie wice-prezes Wydziału Związku Rewizyjnego Polskich Stowarzyszeń Rolniczych w Warszawie.

3) Zastępca Ministerstwa Rolnictwa w Warszawie.

Członkowie ci legitymują się swymi dekretemi nominacyjnymi, względnie protokołami z dokonanego wyboru na powyższe stanowiska lub wierzYTElnymi odpisami tych dokumentów, a którykolwiek dwaj z wymienionych członków lub ich zastępców są uprawnieni do podpisania imieniem Komitetu Wykonawczego.

Komitet ten jest uprawniony przyjmować definitywnie członków Związku Centralnej Kasy, przeprowadzać organizację jej oddziałów (filji), zwoływać zebrania oddziałowe i zebrania ogólne oraz na nich przez wyznaczonego członka Komitetu przewodniczyć, wykonywać wszystkie agendy Rady Nadzorczej Centralnej Kasy i wydawać wszelkie zarządzenia, potrzebne dla wprowadzenia tego statutu w życie, aż do chwili ukonstytuowania się Rady Nadzorczej w myśl § 22 statutu i zamianowania przez nią Dyrekcji (§ 22).

Z tą chwilą ustaje działalność Komitetu Wykonawczego, który winien zdać sprawę ze swych czynności ukonstytuowanej Radzie Nadzorczej i uzyskać od niej absolutorjum.

Warszawa, d. 8 lutego 1919 r.

Powyższe postanowienia przejściowe nie naruszają jednak w niczem praw Dyrekcji i Rady Nadzorczej Centralnej Kasy.

Powyższy statut zatwierdzam.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: w z. (—) *Z. Chmielewski.*

„Dz. Pr.” z dnia 8.II 1919 r. № 15 poz. 213.

392.

DEKRET

o ustawie tymczasowej Kasy Przeworności Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim.

I. Uczestnicy Kasy.

Art. 1.

Kasa Przeworności pracowników kolei państwowych polskich w b. zaborze rosyjskim jest instytucją tymczasową, mającą na celu:

- wydawanie zapomóg byłym pracownikom kolejowym oraz ich rodzinom do czasu wydania ogólnego prawa o zabezpieczeniu bytu pozasłużbowego pracowników państwowych i innych, a także ich rodzin, i
- przejmowanie sum emerytalnych kolejowych od rządu rosyjskiego i likwidację Kas Emerytalnych i Przeworności, jakie działały na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Art. 2.

Do uczestniczenia w Kasie zaliczani są przymusowo wszyscy stali pracownicy kolejowi obojga płci. Za stałych pracowników nieetatowych uważani są ci, którzy pracują na drodze żelaznej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

Uwaga: Do uczestnictwa w Kasie mogą być zaliczani na zasadzie specjalnych zgłoszeń i pracownicy Ministerstwa Komunikacji.

II. Fundusze Kasy.

Art. 3.

Fundusze Kasy stanowią:

- 60/o-we składki uczestników, potrącone z płacy (pensje, dodatek drożyzniany, miłowe, płaca dzienna i akordowa) uczestników co miesiąc i zaliczane na rachunek osobisty, jako t. zw. fundusz A.
- dopłaty Zarządu Kolejowego w wysokości składek uczestników wyżej w punkcie a) wskazanych, zaliczane na rachunek osobisty uczestnika, jako t. zw. fundusz B.
- dobrowolne ponad 60/o zarobku składki uczestników, zaliczane do funduszu A,
- procenty od kapitałów Kasy,

- wpływy z kar pobranych od pracowników,
- wpływy z opłat za dzierżawę bufetów na stacjach kolejowych, kiosków, sklepów, ogłoszeń i reklam oraz z dzierżawy prawa sprzedaży gazet i książek,
- wpływy ze sprzedaży towarów nieodebranych po potrąceniu należności przypadających Zarządowi kolei,
- wpływy ze sprzedaży resztek zboża zmieszczonego na stacjach, platformach przeładunkowych i elewatorach,
- wpływy z nieodebranej w ciągu ustanowionego przez prawo terminu płacy, należnej pracownikom kolejowym, oraz nieodebranych sum emerytalnych,
- wpływy z darów i legatów na rzecz Kasy,
- różne wpływy przypadkowe nieprzewidziane wyżej.

Art. 4.

Kasa Przeworności przejmie od Skarbu rosyjskiego sumy emerytalne pracowników kolejowych b. zaboru rosyjskiego w celu ostatecznej likwidacji Kas Emerytalnych i Przeworności, które działały w tym zaborze.

Warunki likwidacji tych Kas będą szczegółowo opracowane w przyszłości z tem zastrzeżeniem, iż sumy rachunków osobistych uczestników, znajdujących się w czynnej służbie kolei polskich, zostaną przebrane do niniejszej Kasy na zabezpieczenie praw emerytalnych uczestników.

Art. 5.

Wartość mieszkania, otrzymanego w naturze przez pracownika przyjmuje się za $\frac{1}{4}$ płacy, pobieranej przez niego w gotowiźnie i w tym stosunku zwiększają się 60/o-owe składki uczestników.

Art. 6.

Wolne od potrąceń są diety za wyjazdy służbowe, stałe rozjazdowe, gratyfikacje, oraz wszelkie niestałe dodatkowe wynagrodzenie pracownika.

Art. 7.

Jeżeli płać roczna uczestnika przewyższa 12,000 marek, wówczas 6%owe wnioski, potrącane są tylko od sumy 12,000 marek.

Art. 8.

Sumy wpływów, wskazanych w art. 3 poza składkami uczestników i dopłatami Zarządów Kolei, zaliczane są do funduszu zapomogowego C, przeznaczonego na wypłaty zapomóg jednorazowych lub periodycznych dla inwalidów, wdów i sierot.

Art. 9.

Fundusze otrzymane ze Skarbu rosyjskiego z tytułu likwidacji Kas Emerytalnych i Przewoźności, które działały na terenie b. zaboru rosyjskiego będą rozdzielone stosownie do warunków likwidacji tychże Kas.

Art. 10.

Fundusze Kasy poza gotowizną, niezbędną na wypłaty bieżące lokowane są w papierach procentowych państwowych lub przez państwo gwarantowanych, oraz w listach zastawnych i obligacjach Towarzystw Kredytowych Miejskich i Ziemskich i innych walorach, uznanych za korzystne przez Zarząd Kasy.

III. Prawa uczestników i ich rodzin.

Art. 11.

Każdy uczestnik Kasy ma swój rachunek osobisty, w którym zapisuje się zarówno składki własne uczestnika (fundusz A), jako też i dopłaty Zarządu (fundusz B). Corocznie po skończonym roku sumy rachunków osobistych oprocentowują się w stosunku 4% rocznie. Procent nalicza się tylko na sumy, jakie znajdują się na rachunku w dniu 1 stycznia danego roku. Do rachunków uczestników, uwolnionych w ciągu roku dolicza się procent tylko za całkowite kwartały, a więc dla uwolnionych w drugim kwartale 1%, w trzecim 2%, w czwartym 3%.

Art. 12.

Uczestnik otrzymuje po opuszczeniu służby fundusz A całkowicie niezależnie od czasu trwania służby, zaś z funduszu B po 5 latach uczestnictwa 30%, a po 6 latach—37% i t. d., po 15 latach—100%. Ułamki lat przy tych obliczeniach nie biorą się w rachubę.

Uwaga: Jeżeli uczestnik nie odebrał z dawnej Kasy Przewoźności rozrachunku, lata poprzedniego uczestnictwa będą mu policzone przy wydawaniu dopłat według niniejszego artykułu.

Art. 13.

Uczestnik uwolniony ze służby nie na własne żądanie i bez przewinienia otrzymuje fundusz B, całkowicie niezależnie od lat uczestnictwa.

Art. 14.

Uczestnik uwolniony z powodu niezdolności do pracy otrzymuje oprócz funduszu A i B:

- a) jeżeli uczestniczył w Kasie mniej, niż lat 10 jednorazową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy (średniej z roku ostatniego służby) za każdy rok służby, i
- b) jeżeli uczestniczył w Kasie przynajmniej lat 10, stałą zapomogę roczną w wysokości 20% płacy, średniej z ostatniego roku służby z dodatkiem 4% tejże płacy na każde dziecko w wieku poniżej lat 18, lecz nie więcej nad 20% na wszystkie dzieci. Wsparcia powyższe wypłacane są miesięcznie z góry.

Uwaga: Niezdolność do pracy uczestnika istnieje wówczas, jeżeli on nie jest w stanie zarobić pracą, odpowiadającą jego siłom i zdolnościom, a daną mu przy uwzględnieniu jego wykształcenia i zawodu, jednej trzeciej części tego zarobku, który otrzymują osoby zdrowe na ciele i duchu z takimże wykształceniem w tym samym zakresie pracy.

Art. 15.

Wdowa i sieroty po uczestniku otrzymują niezależnie od funduszy A i B z rachunku osobistego jednorazowe wsparcie z funduszu zapomogowego w wysokości połowy sum rachunku osobistego dla wdowy i tyleż dla sierot.

Art. 16.

Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy mniej, niż lat 10, otrzymują dodatkową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby), pomnożonej przez liczbę lat służby tegoż; przyczem pół roku i więcej liczy się za rok.

Art. 17.

Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy 10 lat lub więcej otrzymują dodatkowo stałą zapomogę roczną w wysokości 6% rocznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby) na każde dziecko, przy maksimum 30% na wszystkie dzieci, a dla sierot, których matka nie żyje, w wysokości 8% rocznej, płacy ojca, przy maksimum 40% na wszystkie dzieci.

Zapomogi te wypłacane są kwartalnie z góry do skończenia 18 lat wieku, lub wyjścia z małżeństwa sieroty.

Sieroty wyżej lat 18 nie mają prawa do zapomóg; wszakże zapomogi stałe już przyznane mogą być przedłużone do skończenia 21 lat, o ile sierota pobiera nauki w średnim lub wyższym zakładzie naukowym.

Art. 18.

Zapomogi dla wdów i sierot, przewidziane w art. 15, 16 i 17, wydają się także w razie śmierci uczestnika, która nastąpiła nie później, jak w rok po opuszczeniu służby, o ile uczestnik sam nie otrzymał rozrachunku z Kasy.

Art. 19.

W razie śmierci uczestnika kawalera lub wdowca, nie mającego dzieci w wieku do lat 18, fundusz A wydaje się osobom, wskazanym przez

uczestnika w deklaracji złożonej w Kasie za życia, a w braku tejże spadkobiercom; zaś fundusz B wydaje się pozostającym na utrzymaniu zmarłego wstępnym, rodzeństwu lub osobom wskazanym w deklaracji, a w braku ich fundusz B przelewa się do funduszu zapomogowego.

IV. Przepisy ogólne.

Art. 20.

Sumy nie odebrane z Kasy w ciągu lat 10 po wystąpieniu uczestnika ze służby przechodzą na własność Kasy i przelewają się do funduszu zapomogowego.

Art. 21.

Sumy wypłacane z Kasy uczestnikom oraz ich rodzinom wolne są od aresztów sądowych, jak również od wszelkich potrąceń na rzecz Dyrekcji drogi żelaznej z wyjątkiem wypadku przewidzianego w art. 22.

Art. 22.

Jeżeli uczestnik Kasy został uwolniony za nadużycia służbowe, naraził Dyrekcję Kolei na straty materialne, na skutek czego pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej, wówczas wypłata z Kas wstrzymana zostaje, aż do wyroku sądowego. Przyznane sądownie straty potrąca się z rachunku osobistego uczestnika.

Wszakże artykuł niniejszy nie stosuje się w razie wypłat rodzinie zmarłego.

Art. 23.

Naliczanie procentów na rachunki osobiste ustaje z dniem wystąpienia z Kasy, z uwzględnieniem art. 11.

Art. 24.

Stopień niezdolności do pracy ustanawia komisja przy komitetach Kasy, w skład której wchodzi co najmniej dwóch lekarzy, członek komitetu Kasy, kierownik biura Kasy lub jego zastępca, przedstawiciel wydziału, do którego należał uczestnik i przedstawiciel Związku Zawodowego Kolejowego. Uczestnikowi służy prawo do wezwania na swój koszt lekarza według swego uznania. Komisja decyduje większością głosów.

V. Zarząd Kasy.

Art. 25.

Zarząd Kasy stanowią Komitet Centralny przy Ministerstwie Komunikacji i Komitety Miejskowe przy poszczególnych Dyrekcjach kolei. Organami wykonawczymi są Biura tychże Komitetów.

Art. 26.

Komitet Centralny Kasy Przezorności składa się z Prezesa, mianowanego przez Ministra Komunikacji i 6 członków i tyluż zastępców, z których połowę mianuje Minister Komunikacji, zaś drugą połowę Związek Zawodowy Kolejowy, w tej liczbie dwóch członków Miejskowych Komitetów, znajdujących się w Warszawie. Jeden z członków mianowanych przez Ministra Komu-

nikacji jest Dyrektorem Biura Kasy, jeden zaś Radcą Prawnym.

Art. 27.

Komitety miejscowe przy Dyrekcjach kolei składają się z Prezesa Dyrekcji, jako przewodniczącego oraz 8 członków i tyluż zastępców, z których połowę mianuje Prezes Dyrekcji, zaś drugą połowę—Związek Zawodowy Kolejowy.

Art. 28.

Kierownika Biura Komitetu Miejskowego Kasy mianuje Minister Komunikacji na przedstawienie Prezesa Dyrekcji. Pracowników Biura Kasy mianuje Prezes Dyrekcji na przedstawienie Kierownika Biura.

Art. 29.

Pracownicy Biur Komitetów Miejskowych korzystają ze wszystkich praw i przywilejów, przysługujących pracownikom Dyrekcji Kolei.

Art. 30.

Wydatki na uposażenie pracowników Biur i na utrzymanie Biura pokrywają się z funduszy przewidzianych w budżecie rocznym dróg żelaznych.

Art. 31.

Posiedzenia Komitetów Kasy odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Dla prawomocności uchwał Komitetów wymagana jest obecność na posiedzeniu nie mniej jak trzech osób.

Art. 32.

Sprawy w Komitetach Kas decydują się większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33.

Do kompetencji Centralnego Komitego Kasy należy:

1. lokata funduszy Kasy,
2. nadzór nad działalnością Miejskowych Komitetów Kasy i perjodyczna kontrola Biur tych Komitetów,
3. rozpatrzenie protokołów posiedzeń Miejskowych Komitetów i zmiana uchwał tychże Komitetów w razie sprzeczności z Ustawą,
4. rozpatrzenie skarg na działalność Miejskowych Komitetów i ostateczna decyzja w sprawach Kasy,
5. ułożenie rocznego sprawozdania Kasy, które zatwierdza Minister Komunikacji,
6. opracowanie i wydawanie instrukcji i przepisów dla Kasy.

Art. 34.

Do kompetencji Miejskowych Komitetów Kasy należy:

- 1) prowadzenie rachunków osobistych uczestników,
- 2) przyznawanie zapomóg byłym uczestnikom oraz ich rodzinom,
- 3) poddawanie oględzinom lekarskim byłych uczestników, ubiegających się o przyzna-

nie zapomóg z powodu niezdolności do pracy,

- 4) nadzór za prawidłowym we właściwym czasie wpływem sum, należnych Kasie i przekazywanie tych sum Komitetowi Centralnemu,
- 5) układanie rocznych sprawozdań o działalności Komitetów i komunikowanie tych sprawozdań Komitetowi Centralnemu,
- 6) wykonanie poleceń Komitetu Centralnego w sprawach kasy.

Uwaga. Niesporne wypłaty skutecznie Biuro Kasy nie czekając decyzji Komitetu.

Art. 35.

Księgi Kasy zamykają się co rok 31-go grudnia.

Art. 36.

Sprawozdanie Kasy winno zawierać:

- 1) bilans Kasy w dniu 31 grudnia.
- 2) szczegółowe objaśnienia wszystkich rachunków bilansu,
- 3) wykaz papierów procentowych należących do Kasy i
- 4) dane o liczbie uczestników Kasy.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:

(—) *J. Eberhardt.*

„Dz. Pr.“ z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 210.

393.

A M N E S T J A.

Dla upamiętnienia wielkiej w życiu Narodu Polskiego chwili zwołania Sejmu Ustawodawczego Zjednoczonej i Niepodległej Polski, kierowany zamiarem złagodzenia losu osób, które stały się winnymi przestępstw sądowych i administracyjnych, postanawiam:

Art. 1.

W sprawach o przestępstwa, popełnione przed dniem wydania niniejszego reskryptu przez osoby cywilne i wojskowe, podlegające orzecznictwu zarówno sądów ogólnych, jak i wojskowych, zastosować ulgi następujące:

- a) darować karę aresztu i grzywny całkowicie, względnie nie wykonaną część tej kary,
- b) zmniejszyć o połowę karę pozbawienia wolności, orzeczoną w rozmiarze nie przekraczającym roku jednego,
- c) zmniejszyć o jedną trzecią nieodcierpianą jeszcze część kary skazanym na terminowe pozbawienie wolności, orzeczone ponad rok jeden,
- d) złagodzić do lat 15 karę bezterminowego ciężkiego więzienia,
- e) zamienić karę śmierci na bezterminowe ciężkie więzienie.

Powyższe ulgi zastosowane będą nie tylko do kar już orzeczonych, lecz i do kar, które orzeczone będą w przyszłości, o ile przestępstwo spełnione było przed wydaniem niniejszego dekretu.

Ulgi objęte niniejszym artykułem nie mają zastosowania do osób, skazanych za przestępstwa przeciw zarządzeniom administracyjnym w przedmiocie aprowizacji, oraz za lichwę zwyczajną i wojenną, a także za przestępstwa, ścigane w trybie oskarżenia prywatnego.

Art. 2.

W sprawach o przestępstwa na tle politycznym i społecznym, przewidziane w art. 99 do 102, 120, 124 do 128, 129 ust. 3 i 6, 130 ust. 3, 132, 367, 368, 499 ust. 2 Kod. Kar. 1903 roku, umorzyć postępowanie karne, względnie darować karę orzeczoną wyrokiem prawomocnym.

Art. 3.

W sprawach o przestępstwa wojskowe, przewidziane przez obowiązujące w Państwie Polskim kodeksy wojskowe, umorzyć postępowanie karne oraz darować karę, względnie nie odcierpianą jej część.

Wyłącza się: zdradę wojenną, narażenie wojsk na niebezpieczeństwo wobec nieprzyjaciela, dezercję wobec nieprzyjaciela, bunt z bronią w ręku oraz przestępstwa, dokonane z chęci zysku; w tych wypadkach ma jednak zastosowanie art. 1.

Art. 4.

Umorzyć sprawy, wytoczone żołnierzom polakom armji austriacko-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej, zagrożone karą nie cięższą, jak 5 lat ciężkiego więzienia, popełnione w polu podczas minionej wojny.

Art. 5.

Na ziemiach polskich, które wchodziły w skład byłej monarchji Austro-Węgierskiej, oprócz ulg, wpływających z art. 1, umorzyć postępowanie karne, a orzeczoną prawomocnym wyrokiem karę darować w sprawach o przestępstwa na tle politycznym i społecznym, które według ustawodawstwa karnego, na tych ziemiach obowiązującego, odpowiadają przestępstwom, wymienionym w art. 2 niniejszego dekretu.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Komisją Rządzącą dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiszu zestawia odpowiednio artykuły austriackiego Kodeksu Karnego: ogólnego i wojkowego.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Art. 6.

Wykonać niniejszego dekretu zlecam Ministrowi Sprawiedliwości.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski*.

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski*.

„Dz. Pr.” z 8.II 1919 r. № 16 poz. 261.

394.

DEKRET o aplikacji sądowej.

Na wniosek Rady Ministrów, stanowiąc co następuje:

Art. 1.

Aplikantem sądowym może zostać obywatel Państwa Polskiego płci męskiej, który ukończył wydział prawny uniwersytetu krajowego. Kobiety mogą odbywać aplikację sądową jako przygotowanie do zawodu adwokackiego w myśl art. 14 tymczasowego statutu palestry Państwa Polskiego.

Minister Sprawiedliwości może wyjątkowo mianować aplikantami kandydatów, którzy ukończyli wydział prawny uniwersytetu zagranicznego.

Art. 2.

Aplikacja sądowa trwa lat trzy.

Aplikantów sądowych mianuje Minister Sprawiedliwości na przedstawienie prezesa sądu apelacyjnego.

Art. 3.

Aplikanci sądowi są urzędnikami państwowymi, składają przysięgę urzędniczą i mogą pobierać wynagrodzenie ze skarbu państwa według osobnych przepisów.

Art. 4.

W czasie aplikacji sądowej aplikant winien obznajmić się praktycznie z działalnością sądową i kancelaryjną.

Art. 5.

Aplikant może po upływie pierwszego roku praktyki na podstawie zarządzenia prezesa sądu apelacyjnego wykonywać poszczególne czynności sędziego śledczego lub podprokuratora sądu okręgowego pod ich kierownictwem.

Art. 6.

Po upływie lat dwu aplikacji aplikant obowiązany jest przystąpić do egzaminu sądowego przed komisją egzaminacyjną przy sądzie apelacyjnym.

Prezes sądu apelacyjnego może aplikantowi na jego prośbę przedłużyć termin, powyżej określony.

Art. 7.

Aplikant, który egzaminu nie zda, winien ponownie przystąpić do niego po upływie czasu, jaki mu komisja egzaminacyjna wyznaczy.

W razie ponownego niezdania egzaminu aplikant zostaje wykreślony z listy przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 8.

Od chwili zdania egzaminu aplikant sądowy, gdy nie przejdzie na aplikanta adwokackiego, rozpoczyna trzeci rok aplikacji sądowej. W tym okresie może Minister Sprawiedliwości delegować aplikanta, jako zastępcę na urzędy wymiaru sprawiedliwości w myśl art. 22 Przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa.

Na życzenie aplikanta może prezes sądu apelacyjnego zezwolić mu na odbycie w tym okresie praktyki przez czas nie dłuższy, jak sześć miesięcy w kancelarii adwokackiej, notarialnej lub we wskazanej przez Ministra Sprawiedliwości instytucji państwowej albo komunalnej.

Art. 9.

Po upływie trzeciego roku aplikacji sądowej może być aplikant mianowany na urzędy sądowe według przepisów ustawy o urządzeniu sądownictwa.

Art. 10.

Art. 19 tymczasowych przepisów o urządzeniu sądownictwa, jak również art. 21 i 22 tychże przepisów, o ile dotyczą aplikantów, oraz wszelkie przepisy dotychczasowe, stojące w sprzeczności z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11.

Aplikacja odbyta przed wejściem w życie niniejszej ustawy lub urzędowanie w sądownictwie w innym charakterze, jako też praktyka pomocnika adwokata przysięgłego może być przez Ministra Sprawiedliwości wliczona całkowicie lub częściowo do aplikacji.

Art. 12.

Minister Sprawiedliwości wyda rozporządzenie, dotyczące przyjmowania, przygotowania i egzaminu aplikantów.

Art. 13.

W ciągu lat trzech od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy władny jest Minister Sprawiedliwości w wypadkach koniecznej potrzeby skrócić aplikantom termin aplikacji do jednego roku i nawet zwalniać ich od egzaminu sądowego.

Art. 14.

Statut niniejszy obowiązuje aż do ustawodawczego uregulowania organizacji aplikacji są-

dowej na całym obszarze Państwa Polskiego tylko na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości;

(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.” z dn. 8.II 1919 r. № 18 poz. 225.

III.

395.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie wydawania paszportów zagranicznych.

§ 1. Obywatele polscy, wyjeżdżający za granicę Państwa, winni posiadać paszporty zagraniczne.

§ 2. Paszporty zagraniczne wydawać będą lokalne urzędy administracji politycznej: w miastach, gdzie są samoistne urzędy policji komunalnej—Naczelnicy tejez policji, w innych miejscowościach — Powiatowi Komisarze Rządowi.

§ 3. Dla otrzymania paszportu zagranicznego wnosi się podanie ustalonej formy opłacone w wysokości 4 marek polskich i 1 marki za każdy załącznik. W podaniu należy wskazać cel i kierunek podróży. Przy podaniu wymagane jest złożenie: a) paszportu lub innych dokumentów osobistych, b) formularza ustalonej formy w 2-ch egzempl., podpisanych przez petenta i 2 poręczycieli, c) 3 fotografie petenta i członków wyjeżdżającej z nim rodziny, wyłączając dzieci do lat 12-tu.

§ 4. Opłata za paszport wynosi Mk. 25.— i pobiera się dopiero po zaawizowaniu paszportu przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

§ 5. Władze lokalne, po zebraniu informacji o petencie, wystawiają paszport, który następnie przesyłają do Ministerstwa Spraw Zagranicznych dla wystawienia wizey.

§ 6. Sprawy paszportowe załatwiane są piśmiennie, w nagłych wypadkach na życzenie petenta drogą telegraficzną na jego koszt.

§ 7. Popisowym w wieku od lat 18 do 25 paszporty zagraniczne nie będą wydawane wcale, z wyjątkiem okoliczności szczególnie zasługujących na uwzględnienie. Mężczyznom, zdolnym do służby wojskowej w wieku od 25 do 50 lat, mogą być wydawane paszporty zagraniczne tylko za zezwoleniem odnośnego Dowództwa Okręgu Generalnego.

§ 8. Osoby, przebywające w Polsce za paszportami cudzoziemskimi i udające się z powrotem za granicę, muszą uzyskać wizę upoważnionego do tego wydawania paszportów urzędu miejsca ich ostatniego pobytu; urząd ten ma zasięgnąć uprzednio opinii Minist. Spraw Zagranicznych. Opłata za wizę wynosi Mk. 5.—

§ 9. Mieszkańcom pasu pogranicznego w obrębie 3 mil, dozwolone jest przejście granicy na podstawie specjalnych przepustek, wydawanych przez Pow. Kom. Rz.

§ 10. Dla emigracji sezonowej (robotników) wydane będą w najbliższych dniach przepisy ulgowe w porozumieniu z Minist. Pracy i Op. Społecznej.

Uwaga do §§ 4 i 8. Okaziciele świadectw ubóstwa zwolnieni są od opłaty paszportowej.

Warszawa, dn. 28.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

IV.

396.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie doręczania pism sądowych przez gminy.

Władze sądowe uważają się na wadliwe doręczanie pism sądowych przez gminy.

Polecam przeto:

1) zbadać, po uprzednim porozumieniu się z tamtymi władzami sądowymi w powiecie, czy i o ile sprawa ta jest tam aktualną i ewentualnie przyjąć wnioski w tej sprawie od przełożonych sądów tamt. powiatu;

2) na podstawie tych wniosków wydać wójtom odpowiednie pouczające polecenia co do bezzwłocznego doręczania adresatom pism sądowych i przedkładania dowodów doręczenia sądom przed terminem stawienia, przez sąd wyznaczonym;

3) o wydanych zarządzeniach w tej sprawie zawiadomić sądy;

4) przez podwładne organa czuwać nad ścisłym i dokładnym wykonaniem poleceń, pod 2, oznaczonych;

5) winnych niedbalstwa i opieszałości w tych sprawach pociągnąć do surowej odpowiedzialności.

Warszawa, dn. 23 kwietnia 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski.*

VII.

O B W I E S Z C Z E N I A.

397.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1919 roku № 25165/XI-465 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 28, stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Spirytystów Polskich w Warszawie“.

398.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1919 roku roku № 37403/XI-884 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 29, stowarzyszenie pod nazwą „Koło Miłośników Medjumu“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

399.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1919 r.

№ 41791/XI-1432 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 30, stowarzyszenie pod nazwą „Doraźna pomoc dla Lwowa i Wilna“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

400.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 kwietnia 1919 r. № 44874/XI-1708 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 31, stowarzyszenie pod nazwą „Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

401.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1919 r. № 45646/XI-1757 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 32, stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Kresów Pomorskich“ z siedzibą w m. st. Warszawie.